Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

De sacramento poenitentiae - Cod. Ettenheim-Münster 375

[S.l.], 1658

Disputatio VII

urn:nbn:de:bsz:31-133198

Visual Library

Contrio p[er]f[e]cta debet peccata p[ro]pria magis grauia p[lu]s detestari q[ua]m minus grauia.

Vtru[m] c[on]trio p[er]fecta ex v[i] appretia[tio]nis 390. Dei s[uper] o[mn]ia debeat vnu[m] peccatu[m] magis detestari q[ua]m aliud.

DISPVTATIO VII

VTRVM CONTRITIO PERFECTA EX VI APPRETIATIONIS DEI SUPER OMNIA DEBEAT VNUM PECCATUM MAGIS DETESTARI QVAM ALIVD.

Ex dictis disputatione [illegible]

SECTIO PRIMA.

Contritio perfecta debet peccata propria magis gravia plus detestari quam minus gravia.

Ita [illegible]

[illegible]

Contritio perfecta debet peccata propria magis grauia plus detestari quam minus grauia.

Vtrum contritio perfecta ex vi appretiationis Dei super omnia debeat unum peccatum magis detestari quam aliud? 39

[illegible]

Utrū cōtrito perfecta exim. appretiatiō Dei sēā dtestat unū peccatū magis dtestari q̄ aliud? 792.

Contritio perfecta appretiative magis detestatur quodvis peccatum proprium leve, q̄ alienum licet grave?

Hic vitandum commodius sequitur ... [illegible]

[illegible]

SECTIO SECUNDA

Contritio Perfecta appretiative magis detestatur quodvis peccatum proprium leve, quam alienum licet grave.

[illegible]

Sed quid si ... [illegible]

[illegible]

Contrio perfecta appretiative magis detestatur quaevis peccatum proprium leve, quam alienum licet grave.

Utrum quaeritur perfecta exui ap-
393. pretiativis
Dei sua Deo
at unum peccatum
magis detestari
quam aliud.

idem videtur dictum in casu quo ex commissione mendacij cogeret
Deus nolens volens pati gravissimum malum extrinsecum
quod illi accideret ex omnibus blasphemijs damnatorum dura-
turis per totam aeternitatem. Seu accidit quod mendacium
est tantum peccatum veniale, tunc enim damnum extrinsecum quod sequitur ex
omissione mendacij non accidit Deo proprie [illegible]
quod cuique alienum peccatum sivelit multis alijs medijs impedire.

Obj. 1. Possum (ut docent multi Theologi) ad
impediendum peccatum grave proximi licite exponere me
periculo quamvis proximo peccandi non solum leviter verum gra-
viter, quo modo potero licite ad impediendum ejusmodi peccatum grave
peccare saltem veniale. Respondeo negando consequentiam; ratio propter
est, quia periculum peccandi non est in se malum cum non sit cum peccato
conjunctum per se, sed tantum per accidens. Quo per obvalde gravitatem
(quae est impedire gravissimum peccatum proximi) vult illud
periculum et nec vult rem in seipsa malam, nec eo ipso
vult peccatum inde secuturum licet provideat se illud in tali
periculo dicta libertate commissurum. Addo semper pro-
mendum esse in ejusmodi casu cessare periculum peccandi quoniam
cum prudenter sperari potest a Deo copiosiora et efficaciora
auxilia gratiae ad evitandum peccatum cuique amore proximi sese
hic et nunc exponit.

Obj. 2. De ratione perfecta amicitiae est fugere
malum amici praescindendo a causa a qua malum illum proveniat
an sit a me vel ab alio, quo quod majus malum imminet Deo
a proximo quam a me debeo ex vi amoris Dei sup. omnia potius
eligere malum proveniens a me quam malum proveniens a proximo.
Respondeo negando absolute antecedens: de ratione enim perfecta amicitiae est
fugere illud malum quod dilectus rationabiliter sentio
vult amicum detestari sive illud sit alio malo gravius
sive levius, cum quo Deus non obstante majori malo proximo
proventuro ex peccato proximi gravi [illegible] peccatum
peccatum levius debeo me (sicut ex perfecta diligo) illius
vultui rationabili conformare et accommodare. 3 Feb. 1679

Sect.

Vtrum contritio perfecta ex iis appretiatio, 394. nis Dei sua debeat unum peccatum magis detestari quam aliud.

Vtrum contritio perfecta magis detestetur peccatum proprium originale, quam peccatum proprium actuale.

SECTIO TERTIA.

Vtrum Contritio perfecta magis detestetur peccatum proprium Originale, quam peccatum proprium actuale.

Suppono peccatum originale quod dicitur ab actualibus illud quod committitur in aliena voluntate, in qua nostra voluntas est transfusa, adeoque physice quidem est alienum moraliter tamen proprium. Hoc peccatum originale duplex est, aliud actuale, consistens in ipsa transgressione actuali legis facta ab eo, qui nostra voluntas est in se transfusa et quo actu peccante censemur in nostro actu peccare. Aliud habitale quod consistit in prioris illa transgressione non dum a Deo condonata neque per condignam satisfactionem abolita. Hoc supposito certum est ex fide omnes nos excepta B. Ma. V. in Adamo actualiter peccasse et ratione illius peccati a primo instanti conceptionis (h. e. unionis animae corporis) reddi odibiles Deo donec per baptismum illius peccati condonationem a Deo obtineamus. Hinc porro oritur questio quod peccatum contritio perfecta alteris paribus magis detestetur an originale an actuale.

Dico 1. Contritio perfecta magis detestatur quilibet peccatum suum mortale actuale, quam originale, sive actuale sive habitale. Probatur quia mortale actuale ratione libertatis physice propriae est absolute minus malum quolibet originali quod. Antecedens videtur certum, tum quia moralis illa libertas in aliena voluntate difficulter intelligitur, tum quia Deus quilibet peccatum mortale actuale punit pena aeterna sensus non tamen originale, tum denique quia SS. Patres docent idcirco redemptos homines non angelos, quia isti peccaverunt voluntate propria illi tamen aliena quod signum est Deo magis displicere peccatum mortale actuale quam originale, adeoque alienam libertatem multum diminuere peccati malitiam.

Dico 2. Contritio perfecta magis detestatur peccatum mortale originale actuale, quam peccatum veniale actuale

Vtrum quis possit magis detestari peccatum proprium Originale, quam peccatum proprium actuale?

Vtrum quis possit [illegible] appretiative Dei [illegible] unum peccatum magis detestari quam aliud? 41

Ita Granados, et multi relati. [illegible] contrario collata inter duo [illegible], quorum utrumque habendo [illegible] excedit, illud est magis detestabile quod est magis displicens atque magis displicet peccatum mortale originale quam peccatum veniale actuale, quia [illegible] originale mortale actuale [illegible] gratia [illegible], reddit [illegible] peccatum veniale actuale [illegible] magis displicet. [illegible] concluditur [illegible] duo peccata quorum utrumque est [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] peccatum mortale [illegible] [illegible] ordinaria [illegible] [illegible] displicentia [illegible] alienum [illegible] [illegible] nullo modo est in [illegible]

Obj. 1. [illegible] illud peccatum est [illegible] magis [illegible], atque [illegible] magis [illegible] quod est detestabilis. [illegible] peccatum mortale [illegible] peccatum mortale [illegible] peccatum mortale [illegible]

Obj. 2. Peccatum mortale alienum [illegible] quam peccatum veniale [illegible] [illegible] [illegible] peccatum veniale [illegible] mortale [illegible] quam peccatum veniale actuale [illegible] detestabilius. [illegible] nego [illegible]

Obj. 3. Magis tenetur detestari [illegible] quam [illegible] grave alienum [illegible] atque peccatum mortale originale [illegible] peccatum alienum [illegible] magis debet detestari peccatum veniale actuale, quam mortale originale

Vtru[m] contritio perfecta magis detestetur peccatu[m] proprium Originale, q[uam] peccatu[m] proprium actuale?

Vtru[m] contritio perfecta ex m[otiv]o appretiationis 296. Debeat omnia unu[m] peccatum magis detestari q[uam] aliud?

R. [illegible] dicto num. [illegible] moraliter [illegible] et [illegible] ad [illegible] eodem modo [illegible] Aliud [illegible]

— Dico 3. [illegible] magis detestabile, quo [illegible] jam [illegible] veniale [illegible] levitatem [illegible]

Seq. I. [illegible]

— Seq. 2. In eo casu quo aliquis [illegible] mentiendum, aut perseverandum in [illegible] mortali [illegible] moraliter malum [illegible] mentiri, quam manere in [illegible] mortali [illegible].

— [illegible] veniale [illegible] mortale [illegible] Dixi [illegible]

Utrum contritio perfecta ex dictis ap. 397. pretiationis Dei sit omnia obtineat unum peccatum magis detestari quam aliud?

42

dixi de perseverantia in peccato habituali præferenda peccato veniali ad certum tempus, idem etiam de perseverantia peccati æternitatem semper n. hic locum non allata quod conclusione vult durare peccato habitualis quia talis non est aliquid morale malum, sicuti est peccatum veniale. Unde sicuti in hoc capite ad quod per totam æternitatem sit præferenda cuilibet minimo peccato veniali, ita m. quilibet licet æterna perseverantia in peccato mortali habituali. Quid a. dictum sit quod perseverantia æterna in peccato habituali [illegible] innumera alia peccata mortalia, ut contingit in damnatis, quod ex dictis vult neque tunc præferendum esse peccatum veniale, quia omnia illa peccata consequuntur tamen peccatum.

SECTIO QVARTA.

Quædam Dubia circa Contritionem perfectam Solvuntur.

Quæritur 1. Utrum Contritio perfecta debeat singula peccata detestari actibus contritionis dictis. Respondeo negative quia nullum huius rei fundamentum est in Scriptura Prima aut Concilio Ratione a. cum id pendeat a puro Dei beneplacito, quod potuit ad ostendendam justificationem ejusmodi detestationem exigere aut non exigere, id definiri non potest. Imo Trid. videtur insinuare contrarium, nam ad justificandum solum exigit contritionem universalem, quod dicit comprehendere sub se peccata m. oblita.

Quæres 2. An perfecte contritus teneatur omnia sua peccata dicta recogitare. Respondeo negative. Ratio est quia talis recogitatio, neque est necessaria ex natura rei sive necessitate medii, alias m. in extremo vitæ periculo esset necessaria quod est falsum, cum neque ipsum præceptum confessionis dictum omnium peccatorum, ex plurimis casu regrat, neque necessitate præcepti, sive divini, quod hoc nihil nobis constat, sive humani, quia Ecclesia non quod determinare actus necessarios ad justificationem, s. tantum explicare determinare factum a Deo quod est.

Resp. 1. Perfecte contritus debet magis detestari peccatum gravius quam minus grave, quod debet singula dictum recogitare.

Quaedam dubia circa contritionem perfectam solvuntur.

Vtrum contritio perfecta ex ea appretiationis De 398. sola ... peccatum magis ... Astari q. ...

Respondeo ans; neque n. est fundatum obligandi peccatorem ad examinandos gradus mali tam singulorum peccatorum, cum neque ipsi Theologi possint id satis dignoscere.

Obj. 2. Homo dum conteritur exercet munus judicis contra se, quo dicitur singula peccata distinctim cognoscere. Respondeo ans: solum n. dicitur se ut reus peccatis venia a supremo judice omnium suorum peccatorum, qui ipsi ... Ubi ... in scriptura peccator paenitens dicitur exercere aut facere ... judicium dicitur accipi pro justitia. Quo sensu dixit David Psal. 118. Feci judicium et justitiam.

Quaeres 3. Utrum si quis memor dictorum peccatorum mortalium unum tantum detestaretur ob Deum summe dilectum ea detestatio sufficeret ad justificationem. Respondeo ex natura rei tale actum, cum non videam quomodo quis se tali casu ... ratione motivi ... ab odio ... peccatorum ... cohibere, quod si tamen daret sufficeret ad justificationem ... enim ... disp. 1 num. ... solum amore sine ... dolore ... justificandi. 1 Febr. 1619

DISPUTATIO VIII

DE CONTRITIONE IMPERFECTA SEU ATRITIONE.

Attritio de qua hic agimus definitur ... detestatio peccati ob aliquod motivum honestum a charitate distinctum. Eam quidem est supernaturalis sufficere ad justificationem intra Sacramentum ... infra. ... comparatur cum motivo charitatis ... justificationem extra Sacramentum, sicuti dicitur contritio perfecta. S. 1. De motivis